

Tebi Majko

Glasilo Svetišta bl. Marije Propetoga Isusa Petković

Blato • 9. prosinca 2014. • br. 4 • god. VIII.

Cijena 10 kn

ISSN 1846-6400

www.marijapropetog.hr/glasilo.htm

Sadržaj

s. M. Jasminka Gašparović

3 Riječ urednice

O bl. Mariji Propetoga...

s. M. Antonija Tijardović

4 Odgoj djece za kršćanske vrednote
u duhu bl. Marije Propetoga

Blaženičina promišljanja...

Majka Marija Propetoga

16 Božić je dan zavjeta i dan redovnica

Nina Vódopić

19 Ne bojte se

Majka Marija Propetoga

20 Milim mojim sestrama – Božić

Blaženici u čast...

s. M. Jasminka Gašparović

22 Blaženica na Trnovčici u Zagrebu

Djelovanje Družbe Kćeri Milosrđa...

s. M. Kristina Injić

Katarina Maršić

s. M. Zrinka Vuković

23 S našom blaženicom u Novskoj

s. M. Janja Jurman

Gordana Krizmanić

26 Budimo zahvalni Bogu i jedni drugima
Dani kruha u Blatu i Puli

Julijana Vujica

28 Ovih je dvanaest dana vrijedno
pamtiti zauvijek

Vesela Mitovski

Marija Barišić

30 Otiđite bl. Mariji Propetoga, i to što prije!

Zagovori bl. Marije Propetoga...

s. M. Janja Jurman

32 Hodočasnici u blaženičinu svetištu
Majka jednog branitelja

34 Molitva majke Mariji Propetoga

s. M. Jasminka Gašparović,
glavna i odgovorna urednica

Poštovani čitatelji glasila i štovatelji blažene Marije Propetoga!

Započeli smo novu liturgijsku godinu došašćem koje nas potiče da obnovimo svoja srca u ljubavi i zahvalnosti za sve milosne darove. Kao vjernici želimo sebi osvijestiti neizmjernu Božju ljubav, njegovu očinsku brigu kojom nas prati na životnom putu. Po svome Sinu kojega nam daruje, koji je sišao s nebesa da bude *Emanuel* – *S nama Bog*, nebeski nam Otac želi pokazati put, onaj najizvrsniji, kojim nam je hoditi do sretne vječnosti, života bez kraja, u zajedništvu s njim. Naša blaženica u tomu prepoznaje put djetinjstva i poniznosti, čime otvaramo svoja srca za one planove koje Gospodin ima s nama.

»Isus Krist je došao na zemlju kao nježno dijete u svojoj poniznosti; mnogo puta se takav u obliku nježnog djetića, prikazao njemu posvećenim dušama. Zašto? – Zato što hoće da ga slijedimo u duhovnom djetinjstvu i poniznosti, naime, da se tijekom cijeloga života sačuvamo u duhu kao djeca: ponizni, jednostavni, bezazleni; da razmišljamo neprestano njegov sveti život pun ljubavi i žrtve za spasenje duša; da njegovi izabranici započnu već na ovom svijetu onu veliku i slatku ljubav koju im je pripremio kao nagradu za njihovu vječnost u njegovoj svetoj službi...« (*Pouka*, 26. prosinca 1943.).

Otajstvo Božića potiče nas da razmišljamo i o Isusovoj ljubavi i poniznosti, ljubavi prema svom nebeskom Ocu i ljubavi prema nama ljudima. On, Sin, iz te ljubavi je sišao k nama, ali ne samo toga prvoga Božića, nego svaki dan silazi da nam bude izvorom snage i hranom na našem životnom putu i da nas potiče, da i mi budemo takvi – puni iskrene ljubavi za druge, kako nas poučava bl. Marija Propetoga:

»Razmatrajte, sestre drage, i gledajte tu u jaslicama ovu veliku ljubav prema nebeskom Ocu i prema čovječanstvu... Nek' se ona odrazi u vašem životu, u vašim djelima! – Ali ne samo za vrijeme Božića, nego cijelog svog života razmatrajmo o malom Isusu u jaslicama, tako da nas njegova božanska ljubav uvijek oduševljava i ražiže i ima svoj stalni odraz u našem životu i djelovanju« (*Pouka*, 26. prosinca 1943.).

U ovom svetom vremenu Crkva nam stavlja pred oči primjer ljubavi i poniznosti naše nebeske Majke po kojoj nam je Isus darovan, koja ga je primila u svoje majčinsko krilo i nama ga darovala.

»Mile i ljubljene sestre i kćeri moje, danas kad budemo pred kolijevkom maloga Isusa, razmišljajmo o Blaženoj Djevici Mariji i o njezinoj sreći u susretu sa svojim ljubljenim Sinom pri njegovu dolasku na ovaj svijet. Sjetimo se kako je u toj sreći zaboravila na sve svoje boli, unutarnje žrtve, nevolje, siromaštvo, jer se sve to gubilo i iščezavalo u prisutnosti slatkog malog Isusa. Sve su njezine tegobe bile ništa u usporedbi s beskrajnom srećom posjedovanja njezina božanskog djeteta. Jer za onoga koji ljubi, ništa nije teško: utisnite duboko u svoje srce ovu istinu. Biti ćete jake ako ljubite« (*Pouka*, 25. prosinca 1941.).

Dijete Isus neka i nas ovoga Božića obdari iskrenom radošću, neka se rodi u našim srcima, neka iscijeli sve naše boli i donese istinski mir. Neka vam je blagoslovljen Božić i Božjom blizinom i ljubavlju ispunjena nova godina!

s. M. Antonija Tijardović,
voditeljica podružnice
Dječjeg vrtića
»Marija Petković« u Puli

Odgoj djece za kršćanske vrednote u duhu bl. Marije Propetoga¹

Roditelji su po svojoj ulozi prvi i najvažniji odgojitelji djece. Oni ulažu mnogo napora za psihofizički razvoj i odgoj svoje djece da postanu čestiti ljudi. Upravo to obvezuje roditelje da svojoj djeci pomažu primjerom dobrog postupanja i održavanja zdravog obiteljskog ozračja. Tisućljetna iskustva su pokazala da dijete u život nosi one vrednote koje usvoji u obitelji i njima obogaćuje svoju društvenu zajednicu. Stoga odgoj nije samo privatna stvar roditelja nego vodi postupnoj samostalnosti i njegovanju zdrave društvenosti.

»Kršćanski odgoj uobičajen je izraz za označavanje odgoja koji se prakticira unutar kršćanskih zajednica. Pažljivo istražen, pokazuje čitavu ljestvicu značenja, koja ovise o kršćanskim poimanjima teološke i antropološke naravi. (...) Kršćanski odgoj treba prije svega biti autentično ljudski i prije svega aktualan, tj. treba biti odgoj za ljude našega vremena, ali prema autentično ljudskom projektu. (...) treba na drugome mjestu oblikovati ove svoje ciljeve i izra-

điti strateške pravce imajući na umu tekovine i rezultate odgojnih znanosti, čitanih međutim u obzoru vjere.«²

Kršćanski odgoj koji dijete prima u obitelji započinje od najranijeg djetinjstva i predškolske dobi.

»Temelji religioznog i moralnog čovjekovog života sežu redovito do prvih početaka njegova života. Prvi mjeseci i prve godine djetetova života – čak i mjeseci prije njegova rođenja – od posebne su važnosti za cjelokupan razvitak njegova budućeg života. Isto tako je važno djetetovo životno iskustvo što ga stječe u predškolskoj dobi.«³

Bl. Marija Propetoga po svojoj Družbi Kćeri Milosrđa zauzima se za odgoj djece i mladih, osobito siročadi. U Direktorij, kao temeljni dokument svoje družbe, ugrađuje poglavlje o sestrama odgojiteljicama. Još kao mlada djevojka u svijetu, a i poslije u redovničkome životu, bila je uvjerena da je mjera ljubavi neke osobe razmjerna njezinu odnosu prema djetetu. Držala je da su odgojiteljice dužne djeci dati sve ono

¹ Treće prerađeno poglavlje diplomskoga rada Gordane s. Antonije Tijardović koji je pod naslovom »Odgoj djeteta za kršćanske vrednote po uzoru Marije Petković« izradila pod mentorstvom prof. dr. Ivana Biondića i obranila u rujnu 2005. godine na Odsjeku za predškolski odgoj Učiteljske akademije Sveučilišta u Zagrebu.

² Marko PRANJIĆ (ur.), *Religijsko-pedagoško katehetski Leksikon*, Zagreb, KSC, 1991., 390.

³ BISKUPI JUGOSLAVIJE, *Radosno naviještanje Evanđelja i odgoj u vjeri. Temeljne smjernice o obnovi religioznog odgoja i kateheze*, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1983., br. 56.

što im je potrebno, a posebice ih odgojiti tako da i oni u svome životu mognu biti roditelji, učitelji i odgajatelji. Uz to je bila uvjeren da se putem djece mogu najbolje poučiti i roditelji, pogotovo u zabitnim i dalekim misijskim krajevima. Bila je dalekovidna i zdušno poduzimala sve kako bi odgoj i odgojna misija njezinih sestara bili duboko ljudski i kršćanski.

1. Umijeće kršćanskog odgoja

Odgoj je veoma zahtjevna stvarnost ljudskog života i stoga se odvija po životnim odjecima i traje od rođenja do smrti. S pravom možemo reći da odgoj osobe nikada nije posvema završen. Stoga dobar odgajatelj mora razumjeti smisao i zakonitost odgoja te svaku razvojnu dob uzeti odvojeno. Za to postoji više razloga. Svako dijete je original i zahtijeva originalan pristup. Vjerski je odgoj na poseban način zahtjevan, iako svako dijete ima dispozicije za vjerski odgoj.

»Ono naime već posjeduje smisao za tajnovito, nadljudsko i nadnaravno. Prožeto je osjećajem divljenja prema svemu što vidi, poglavito prema neobičnome i čudesnome. Divljenje i poštovanje su predvorje vjere (...). Apsolutno povjerenje koje osjeća prema roditeljima temelj je njegove buduće vjere.«⁴

Roditelji su najvažniji odgajatelji djeteta u vjeri. Primjer roditelja ne može se ničim nadomjestiti. Ali i svaki koji ima ulogu da odgaja mora biti osoba duboke i prožete vjere, ukoliko želimo da dijete zdravo usvoji klice vjere i kršćanskog odgoja. Roditelji i odgojitelji moraju biti prožeti osjećajem odgovornosti za odgojiteljsku ulogu.

»Učiteljica određena za dječja zabavišta ili obdaništa mora duboko osjećati uzvišenost misije koju joj je Gospodin dodijelio preko njezinih starijeh, tj. da u srcu nevinih duša posije prvo sjeme kršćanskoga života. Zato neka ljubi male koje joj je poslušnost povjerila, ne samo ljudskom, osjećajnom nego i svrhunaravnom ljubavlju, imajući uvijek pred očima kao cilj njihovu dušu, koja je zbog svoje nevinosti bliža Isusu i koju on beskrajno nježno ljubi. Više nego učiteljicom, treba da se osjeća duhovnom majkom djece. Neka ima velik duh požrtvornosti, mnogo strpljenja, veselo lice, dobro raspoloženje, najveću osjetljivost u oblikovanju malenih duša, imajući na umu da od ove prve izgradnje za mnoge od njih može ovisiti vjerski život.«⁵

Da bi se postigla svrha odgoja u vjerskim ustanovama, osoba koja radi s djecom, odgojiteljica, mora imati motivaciju i zdrav pristup odgojnoj misiji, a na prvom mjestu mora imati izrazitu ljubav prema Bogu i djetetu, kojemu je posvetila čitav svoj život.

Pristup djetetu mora biti neposredan, po Isusovu primjeru kad je učenicima koji su im branili rekao: »Pustite dječicu neka dolaze k meni i ne priječite im, jer takvih je kraljevstvo Božje« (Lk 18, 16). Takav pristup djeci preporučuje i bl. Marija Propetoga.

»Da bi upravljali voljom djeteta dovoljno je reći: 'Isus tako hoće', 'Ovo je zabranio dobri Bog', 'Blažena Gospa te gleda i ljubi te'. Prvi vjerski pojmovi neka su veseli i vedri; neka se previše često ne spominje soton, time da se dijete prestraši i odaleči od zla. Vjerski dojmovi moraju biti uvijek blagi i takvi da se ne zaborave cijeli život. Zato neka se često spominje Dijete Isus, Blažena Djevojica Marija i Anđeo Čuvar.«⁶

⁴ Živan BEZIĆ, *Razvojni put mladih. Djetinjstvo i mladost*, Đakovo, UPT, 1994., 53.

⁵ *Direktorij*, Rim, 1958., br. 783.

⁶ *Isto*, br. 784.

Iako su njezine odgojne smjernice za odgojiteljice odavna pisane, podudaraju se uvelike s modernim pedagoškim smjernicama, kao i sa smjernicama crkvenih dokumenata koji su nastali nakon Drugoga vatikanskoga koncila (1962.-1965.):

»Kršćanskim obiteljima u tom pogledu mora posebnu pomoć pružiti vjerska zajednica. Treba nastojati da se roditeljima osim pružanja pomoći u obliku trajnog odgoja obitelji u vjeri, u okviru kršćanske zajednice pruži i izravna pomoć u odgoju djece: na primjer, u obliku redovitog religioznog predškolskog odgoja djece, u obliku aktiviranja djece u liturgijskim i drugim molitvenim slavljinama, u obliku susretanja prigodom raznih svečanosti i sl.«⁷

To je osobito važno zbog poteškoća u kojima živi suvremena obitelj. Majka Marija Propetoga vrlo dobro poznaje psihologiju djeteta, vodi računa o svemu, pa te spoznaje ugrađuje u svoje pedagoške metode i znade kako približiti djetetu vjerske i druge sadržaje:

»Dječje vjerske vježbe, kao uostalom i sva druga dječja zanimanja, moraju biti kratka, jer dijete po svojoj prirodi ne može zadržati pažnju dugo vremena na jednom predmetu. Dijete rado sluša govor o Isusovu životu i o svetcima; zato neka učiteljica upotrijebi na dobro tu njihovu sklonost.«⁸

2. Odgoj za iskrenost i istinoljubivost

Osjećaj za ljudske i kršćanske vrednote u Marije Propetoga je osobito istančan. Onako kako je ona to primila u svojoj obitelji i zaživjela ih u vlastitom životu, zahtijeva da se prenesu na dijete u njegovoj najranijoj dobi.

»Neka učiteljica njeguje kod djece ljubav prema iskrenosti, neka im ukazuje na potrebu da uvijek govore istinu, hrabrenjem i, ako je potrebno, ljubaznim ukorom kad opazi da bi dijete moglo prešutjeti istinu iz straha pred kaznom.«⁹

Riječ *istinoljubivost* u sebi uključuje dvije najveće Isusove odlike: *istinu* i *ljubav*. Bog je po Isusu za nas postao put koji nas po istini uvodi u puninu života. Isus je istinu posvjedočio ljubavlju. Istinost koju nam je Krist posvjedočio primjerom i riječima: »Ako ostanete u mojoj riječi, uistinu, moji ste učenici; upoznat ćete istinu, i istina će vas osloboditi« (Iv 8, 32). Istina i ljubav postaju ljudske i kršćanske vrednote bez kojih nijedno društvo ni zajednica ne mogu opstati. To je moralna vrednota koja ide za tim da život i govor pojedinca uvijek budu u skladu. Istinoljubiv je onaj koji govori istinu, ljubi je, traži, ističe je, zalaže se za istinu, a posebno onaj koji je živi.

Marija Propetoga je dijete vremena u kojem se ova vrlina osobito cijenila. Ljudi s kojima se susretala osjećali su da je istina u njejoj duši posebno njegovana, a izrazita je i kod njezina oca, za kojeg ona s ponosom kaže da je bio »istin nit kao čisto zlato«.¹⁰ U svojim poukama kliče pohvale istinitoj osobi: »Blažen onaj koji vazda i pred svakim govori istinu. Istina je Bog, istina je svjetlo, istina je iskrenost.«¹¹ Biranim riječima govori o istini da bi istina ostala što privlačnija njezinim sestrama. Istinoljubivu osobu smatra pravednom dušom koja nije dvolična i čija se nutrina odražava i u vanjštini. Tiha je i ne trudi se da njezine kreposti i njezin rad budu priznati. Svoje pogreške iskreno priznaje, ne želi se opravdavati, bojeći se da ih ne bi pripisala

⁹ Isto, br. 786.

¹⁰ Marija PETKOVIĆ, *Sve za Isusa. Autobiografija i duhovni zapisi*, priređ. M. Parlov, Split, Verbum, 2003., 16.

¹¹ Marija PETKOVIĆ, *Kapituli i pouke*, (1928-1940), Rim, 1988., 15.

⁷ Biskupi Jugoslavije, *nav. dj.*, br. 57.

⁸ *Direktorij*, br. 785.

drugima.¹² Istina je za Mariju Propetoga izraz cjelovitosti osobe koja može doprinijeti poboljšanju cjelokupnog društva. Trudila se što bolje svojim sestrama usaditi ljubav prema istinitosti pa tako jednu od svojih pouka naslovljuje, *Bog ljubi istinitost i iskrenost*, a započinje je toplim i uvjerljivim mislima:

»Kćeri moje, hoću da vam neke glavne stvari stavim na srce, da ih vi na druge prenesete; kao da ću sada umrijeti. Govorit ću vam kako Isus ljubi istinu i iskrenost, a mrzi neiskrenost. Bog je sam istina i hoće da i mi istinu govorimo, kao da smo pred njegovim licem, da svome bližnjemu ne škodimo svojim riječima; da ga ne ocrnjujemo, jer bi to bilo gore nego da ga bičujemo, jer tjelesna bol prolazi, ali moralna ostaje za dugo i moramo je prije ispraviti, ako hoćemo da nam je Gospodin oprostí.«¹³

Poučava ih i želi da one koje čuju njezinu pouku pouče i druge, mlađe, napose da ih prenesu na djecu koju odgajaju. Osjetljivost njezine duše očitovala se upravo u točnom poučavanju, pogotovo u važnim i osjetljivim pitanjima:

»Pazite kad pišete ili govorite da ništa krivo ne reknete o sestrama. Pazimo kad sudimo druge duše. Ako se prava istina ne zna, šuti se, a ne izmišljati. Kako bi nama bilo, kad bismo saznali da se o nama zlo govori? Sigurno bi nam bilo teško biti u takvoj sredini.«¹⁴

Budući da se neistina može izraziti na više načina, Marija Propetoga kao mudra učiteljica svojim kćerima ukazuje na sve moguće opasnosti neistine da ne bi upale u zablude:

»Kad se ne govori istina o bližnjem, nije to samo laž, nego i kleveta, pogotovo ako se stvari

uveličaju. Čuvajmo se toga kao najvećega zla. (...) Kad otvarate svoja usta govorite uvijek istinu, draga djeco, da vaša duša bude mirna i čista, i u vremenu i u vječnosti.«¹⁵

Istinita osoba je slobodna. Ne opterećuje je sud i mišljenje drugih. Ona je ona kakva je pred Bogom i savješću. Istinita osoba je ponizna i jednostavna. Ne precjenjuje sebe i ne podcjenjuje druge.

»Nemojte se bojati reći istinu i priznati svoje pogreške i nikada nemojte govoriti ono o čemu niste posve sigurne; jer ako nemate jasan sud, ispravnu savjest i iskreno srce, nećete imati ljubavi ni međusobnog jedinstva...«¹⁶

Opasnost propadanja prijeti svakoj osobi, svakoj obitelji i svakoj zajednici ili društvu čija načela ne počivaju na istinitosti. Za Mariju Propetoga su nerazdvojive vrednote istinitosti, poniznosti, jednostavnosti, prihvaćanja i vjernosti. One sve izviru iz istinitosti i počivaju na njoj. Važno je da se pomogne djetetu da usvoji potrebu življenja u istini, pa tu krepost treba u njega poticati:

»Dijete smije i treba roditeljima uvijek reći punu istinu, bez straha od posljedica. Odgojno je oprostiti kaznu nakon priznanja istine. S djetetom uvijek biti iskren i čestan, te kod njega njegovati iskrenost kao veliku društvenu i čudorednu vrijednost.«¹⁷

3. Odgoj za prihvaćanje i poštivanje osobe

Prihvaćanje je razumijevanje drugoga onako kako nam se drugi predstavi. Uzeti drugoga onakvim kakav jest, bez predrasuda i interesa,

¹² Usp. isto.

¹³ Marija PETKOVIĆ, *Upute i pouke*, 1961., 23.

¹⁴ Isto, 23.

¹⁵ Isto, 24.

¹⁶ *Upute i pouke*, 1950., 388.

¹⁷ Bezić, *nav. dj.*, 67.

pomaže i nama i drugome da bude posve slobodan i ono što jest.

»Sve se može učiniti kad se ljubi duše i kad se oslobodimo svoga samoljublja, jer tko mnogo misli na sebe, ne može misliti na druge.«¹⁸

Prihvatiti može onaj tko se oslobodio vlastite slike o drugome i vrednuje ga u njegovoj dru-gosti. Zahtjev istinskog i otvorenog prihvaćanja često se može pronaći u njezinim poukama koje upravlja svojim sestrama. U prvom redu zahtijeva prihvaćanje sestara u zajednici, zatim onih s kojima surađuju i onih kojima su poslone. Kao izvrsna pedagoginja, Marija Propetoga uzima u obzir različitost osoba i preporučuje pristupe primjerene pojedinoj osobi i njezinim sposobnostima. Upravo tu različitost smatra darom za zajednicu. Ne ide za tim da ugađa osobi ili da odobrava ono što joj ne bi bilo na dobro, nego želi pronaći pravu mjeru za svaku osobu.

»Sa svima se ne može postupati isto, ako je jedan lijek dobar za jednu osobu, nije za drugu.«¹⁹

Takav pristup preporučuje i u odnosu prema djeci. Silno joj je stalo do toga da se sve sestre, osobito predstojnice i odgojiteljice, ugledaju u Kristov primjer. Pedagoške mjere koje je Krist upotrebljavao prema svojim učenicima i mi trebamo primjenjivati u radu s onima koji su nam povjereni. Nisu svima korisne iste pedagoške mjere. Isus nije odmah očekivao rezultate, nego je strpljivo odgajao, poučavao i praštao.²⁰

Marija Propetoga posebno poštuje osobnost svakog djeteta. Nema za svu djecu isti pristup ni mjeru, nego vodi računa o njihovoj osobnosti. Ne uspoređuje djecu jednu s drugima, nego je svjesna da je svako dijete Božji original koji

treba poštivati i uvažavati. Sestre koje priprema za odgojiteljice posebno poučava da se brinu o različitosti djece.

»Iskusna odgojiteljica djece, a takova mora biti učiteljica, ne služi se istom mjerom za svaku dušu, već nastoji da svakoj dade oblik prema njezinim posebnim sklonostima, ispravljajući pri tom ono što smatra potrebnim.«²¹

Prihvaćanjem drugoga onakvim kakav jest i postavljanjem kao takvoga u program svoga života, te davanjem drugome mjesta u srcu, rađa se novi oblik ljubavi – brižljivost.

4. Brižljivost u odgoju

Zauzeti se za drugoga kad mu je potrebna pomoć, znači brinuti se o drugome. Brižljivost se zauzima za slabijega, potrebnijega, povjerenoga našoj brizi. »Revnost je brižljivost i raspoloživost u toj brižljivosti.«²² Misliti na druge i onda kad su daleko te im biti na raspolaganju u njihovim potrebama. Brižljivost je u životu Marije Propetoga bila posebno istaknut oblik ljubavi. Njezino srce kucalo je za svakog čovjeka. Kao brižna majka često je zborila svojim sestrama:

»Kad je tko slab, mislite što bi bilo dobro i dadnite mu okrpju i pitajte se, jeste li učinile sve što ste mogle toj sestri, tom djetetu, tom bolesniku.«²³

Brižljivost ne dopušta da nas se moli za uslugu, već u brizi za drugoga sami otkrivamo njegove potrebe, čak i opravdane želje, dok ih ne ispunimo. Brižljiva osoba opaža i one s kojima se susreće, a da joj i nisu izravno povjereni.

¹⁸ *Upute i pouke*, (1940-1942), 201.

¹⁹ Nadopuna Ustanova DKM III. reda sv. Franje, 31.

²⁰ *Usp. Kapituli i pouke*, (1928-1940), 31.

²¹ *Direktorij*, br. 787.

²² M. COZZOLI, *Virtu sociali*, u: T. GOFFI – G. PIANA (ur.), *Corso di morale*, 82.

²³ *Upute i pouke*, (1940-1942), 193.

Ljubi bogate i siromašne. Tako Marija Propetoga od svojih sestara posebno zahtijeva da cijene braću radnike, njihove radničke i patničke ruke. Želi da se sa siromasima postupa ljubazno, jer su oni miljenici Kristovi, ali da se ne prezire ni bogataše. Ipak za siromašne traži posebnu pažnju i razumijevanje. Brižljivo srce Marije Propetoga ne zaboravlja ni jednu kategoriju ljudi, kako one koji potpuno ovise o nama, tako i one kojima je potrebna samo naša riječ podrške i ohrabrenja. Uvijek je bdjela nad drugima, osobito nad djecom, bolesnima i sirotama.²⁴ Sestri odgojiteljici naređuje:

»Neka bdije nad zdravljem djece, osobito siromašnijih i onih koje je obitelj zapustila, vladajući se uvijek prema savjetima i naredbama liječnika koji će od vremena do vremena pohađati zabavište ili obdanište.«²⁵

Nježna, ali zahtjevnja, nalazi mnogo načina da toplo izrazi zahtjev kako bi što bolje u odgojiteljice usadila svijest o odgovornosti za djecu. Često vapijući moli da se djeci posveti veća pažnja i briga nego bilo kome drugom. Apelira na osjetljivost dječje duše i ukazuje na dječju intuiciju. Djeca u ranoj dječjoj dobi također su prkosna, pokazuju agresivnost, sklona su malim krađama i lažima. Kada se kod djece očituju takva ponašanja, treba prema njima biti obazriv i dobro ispitati razloge takvih ponašanja.

»Neka se čuva da nikada ne podigne ruku na nježno tijelo djeteta. Ničim se ne može opravdati takav čin, koji se protivi temeljnim odgojnim načelima i poštovanju same osobe.«²⁶

Ovaj propis koji je Marija Propetoga tako jasno postavila upućuje na to da glede nasilja nad djecom nema kompromisa. Nasilje na smije bi-

ti nikad i ni s kojim razlogom. Jedva je mogla opravdati sestru koja je prema djeci bila neodgovorna i nepažljiva, jer prema djeci uvijek treba biti ljubazan i pažljiv. Ako su zaslužila ukor, treba pristupiti blago i s ljubavlju. Naš odnos prema njima treba im pomoći da preko nas otkriju Isusa koji ih prihvaća, poučava i savjetuje.²⁷ Sestre koje su čule njezinu pouku, trebale su je prenijeti mlađima jer:

»Sestre Kćeri Milosrđa moraju imati duh ljubavi, milosrđa i požrtvornosti, a ne da se dogodi da prođu pored djece, a da im ne upute majčinski pogled i da ne pogledaju jesu li zdrava i uredna.«²⁸

Osobito se danas često govori o nasilju nad djecom i o tome treba voditi računa da djeca nikada ne osjete da su zapostavljena ili ponižena. »Strpljivost je krepost koja znađe prihvatiti vrijeme drugoga.«²⁹ Drugoga ne smijemo svesti na vlastiti ritam i odrediti mu naše vrijeme. Drugi ima svoje mjere, prostor i granice koje on sam najbolje osjeća i doživljuje. Ne prihvatiti sve njegove sposobnosti i vrline, sputanosti i pogreške, znači ograničiti ga. Biti strpljiv s drugim, znači dopustiti mu slobodu koju mu je Stvoritelj povjerio. Strpljivost ne poznaje žurbe. Isus je pokazao da se ne treba žuriti kad je čovjek u pitanju, jer tek tako pomažemo grešniku da postane obraćenik, a zločincu spašenik.

Marija Propetoga je pozivala sve svoje kćeri na strpljivost, a posebno odgajateljice. Za uzor im je davala Krista koji je sa svima bio strpljiv. Strpljivost crpi snagu iz ljubavi.

»Kad jedna sestra ima ljubavi, strpljivo podnosi svoje sestre, djecu, bolesnike, jer nema toga što

²⁴ Usp. *Kapituli i pouke*, (1928-1940), 179.

²⁵ *Direktorij*, br. 789.

²⁶ *Direktorij*, br. 788.

²⁷ Usp. Marija PETKOVIĆ, *Odlomci iz uputa i pouka*, (1943-1945), 165.

²⁸ *Isto*.

²⁹ Cizzoli, *nav. dj.*, 117.

bi moglo ohladiti ljubav: ni primljene uvrede, ni poniženja ni nepravde, ni bilo koja kušnja, pa ni sama smrt.«³⁰

Strpljivost se ne da obeshrabrati ni isprovocirati. Marija Propetoga o kreposti strpljivosti govori jednostavno kao o nečemu što joj potpuno pripada. Sjetimo li se da je ona započela osnutak svoje družbe s osobama koje su, kao i ona sama, bile nespремne za velike pothvate i pogledamo li njihove rezultate, postaje nam jasno da to nije mogla postići bez strpljive ljubavi. Strpljivost je krepost jakih koja zahtijeva potpuno predanje za drugoga. Za svakoga tko želi uspješno djelovati i ugrađivati svoje sposobnosti za dobro društva, nužna je krepost strpljivosti. Sv. Pavao kaže: »Podnosite jedni druge« (Kol 13, 3), a podnositi jedni druge je više od običnog prihvatanja. Roditelji i djeca žive zajedno u nužnoj zajednici. Ako se jedno miri s drugim samo zato što je sada tu, ne može se govoriti o ljubavi. Podnijeti znači prihvatiti drugoga, vrednovati ga, dati mu pravo da bude ono što jest i pomoći mu, usmjeriti ga prema onomu što hoće da bude, to traži strpljivost. Roditelj i odgajatelj koji se tako postavi prema djetetu, može očekivati skladno odrastanje. To je upravo ono što bi svaki dobro namjeran čovjek želio doživjeti.³¹

»Učiteljica neka nastoji da u svojim mališanima nazire uvijek Dijete Isusa; neka uz njih bude malena i ona, da tako uspije bolje razumjeti njihove nevine duše i voditi ih na dobro.«³²

Marija Propetoga je željela da djeca doživljavaju majčinsku ljubav preko njezinih sestara i od njih je tražila da s njima imaju majčinsko srce. Sama je bila spremna život svoj dati za dje-

cu, a sestrama je govorila da djeca koja su nam povjerena ne smiju osjetiti da im nismo rođene majke. Imala je lijepu riječ za svako dijete, svakoga je znala zapaziti. Iz njezinih pouka i spisa uočavamo da, poslije Boga, djecu voli najviše i to radi Boga. To pripada dostojanstvu ljudske osobe za koju je sam Bog postao čovjekom. Isus se posebno za njih zauzimao i ljubio ih, a u djeci ona gleda budućnost čovječanstva. Sestre zato trebaju biti spremne djeci dati sve potrebno znanje i odgoj, dobro vladanje, da oni poslije mogu izgraditi svoju obitelj i novi svijet.³³

Kćeri Milosrđa ne smiju se štedjeti u djelima milosrđa. Jednaku važnost pridaje duhovnim i tjelesnim djelima milosrđa. Sve što se poduzima za promicanje čovjekova dostojanstva, njoj je sveto. Ipak smatra da su odgoj i obrazovanje najvažnije djelo za napredak pojedinca i društva. Odgoj i obrazovanje najprimjerenije je djeci i mladima. Kakva nam bude mladež, takvo će nam biti i društvo. Imajući u vidu okolnosti svoga vremena i ulogu majke u obitelji, zauzima se za odgoj djevojaka.

»Da, kćeri moje, trebamo odgojiti djevojke koje će jednoga dana biti majke, da ih naučimo živjeti pravim životom prema evanđelju i zapovijedima Božjim, jer kako ih budemo odgojile, tako će one odgajati duše i svoju obitelj.«³⁴

Potiče sestre na veliku ljubav prema djeci, mladima i bolesnima, znajući da bez ljubavi nema odgoja. Bude li im uskraćena ljubav u dječjoj dobi, teško će se od njih očekivati da ljube. Ljubav se uči.

»Učiteljica dječjeg zabavišta ili obdaništa uvijek treba biti sva na raspolaganju svojim malim učenicima koji traže cijelo njezino vrijeme: pa i kad bi bio slučaj da bi broj djece bio vrlo malen,

³⁰ Odlomci iz uputa i pouka, (1943-1945), 86.

³¹ Usp. A. JURAK, Temeljne vrednote u obiteljskom odgoju, *Don Bosko danas*, 1 (2003) 5-6.

³² *Direktorij*, br. 788.

³³ Usp. *Upute i pouke*, 1958., 51.

³⁴ *Upute i pouke*, (1940-1942), 49.

ne smije se ona zaokupiti nikakvim drugim poslom, kao radnicama za liturgiju, darovima za svečanosti, stvarima za kapelu ili slično.«³⁵

»Treba da upoznate potrebe onih koji su vam povjereni i ono zbog čega najviše trpe da im možete pomoći i ozdraviti ih. Ali prije svega znanja potrebno je da imate duh 'jake žene' da uzmognete živjeti za drugoga i ostvariti svoj plan, uzor svoga redovničkog života.«³⁶

Marija Propetoga je dobro znala da su se njezine sestre odrekle svijeta ne zato da pobjegnu od njega, nego da, uživljavajući se u njezove nevolje, rade za slavu Božju, pomažući s ljubavlju onima koji su im povjereni. Tako se redovnice i uz teške uvjete moraju zauzeti za djecu i pomoći im da odrastu u zdrave, čvrste i sigurne osobe.

5. Odgoj za milosrđe i dobrohotnost

Milosrđe je ljubav koja se naslanja na ljudsku bijedu. Pojam milosrđa u današnje vrijeme kao da nije na cijeni. Iskazati milosrđe drugome, znači učiniti čin ljubavi. Milosrđe je življena i očitovana ljubav koju drugi osjeća i doživljava. Uvijek biti spreman na djelo milosrđa znači biti milosrdan. Sažaljenje i samilost danas su strane našem shvaćanju, pa prema tome i pojam milosrđa se teško probija u suvremenom društvu. Opće mišljenje je da probleme i potrebe pojedinaca trebaju rješavati socijalne ustanove. Vjerodostojnost Crkve se mjeri iskazanim milosrdem. Iako u Crkvi ima teškoća, ona ipak pokazuje ljudsko i kršćansko lice u svjetlu evandjelja. Milosrđe je Kristova oznaka, pa obilježava i svakog Kristova vjernika. Kršćanin ne ispunjava Božju volju ako nije spreman potreb-

nome iskazati milosrđe. Bog se smilovao svome narodu i njegovo mu je smilovanje uvijek potrebno. Ljudsko milosrđe je isijavanje Božjega milosrđa. Marija Propetoga otkrivala je Božje milosrđe u svojem životu. Doživljeno milosrđe nebeskog Oca u svom životu, pozivalo ju je da i sama postane milosrđe za druge. Ugledavši se u Krista koji je milosrdan prema svima siromašnima i potrebitima svakog milosrđa, i sama odabire put milosrdne ljubavi prema čovječanstvu. Teško je pronaći pouku ili nagovor sestrama u kojima ih, izravno ili neizravno, ne poziva da postanu svjedokinje milosrđa.

»Budite milosrdne. Milosrđe, to neka bude vaše obilježje. Milosrđe činite kamo god se okrenete.«³⁷

Njezino milosrđe nije poznavalo granica. O svima se brinula jednako i pronalazila je put do svakog srca. Praktična i jasnih vidika i nama danas u Družbi Kćeri Milosrđa otvara oči da vidimo kome i kako pomoći. Njoj je to sasvim jasno, jer »tko ljubi Boga, taj obuhvaća cijeli svijet, taj se žrtvuje za sve bez razlike«. ³⁸ Najviše što se u tome traži jest volja i ljubav.

»Ako osoba hoće i ima ljubavi, može mnogo učiniti, jer tko ljubi nalazi vremena i mogućnosti.«³⁹

Ljubav je ključ za rješavanje svih pitanja. Milosrđe prema drugome znači i našu ljubav prema njemu. Očevici svjedoče da je bila žena velika srca, okupljala je siromašnu i napuštenu djecu kojima bi sve razdijelila. Njezino srce izgaralo je za njih. Dobroćudna i osjetljiva za bližnjega, poziva svoje kćeri:

»Prema svakome budite obzirne i samilosne. Redovnica mora biti sjajna zvijezda na ovome i

³⁵ *Direktorij*, br. 790.

³⁶ *Upute i pouke*, (1946-1951), 409.

³⁷ *Kapituli i pouke*, (1928-1940), 178.

³⁸ *Isto*, 113.

³⁹ *Upute i pouke*, (1940-1942), 130.

drugome svijetu, koja sja obzirnošću i ljubavlju za svakoga.«⁴⁰

Dobrohotna osobito treba biti odgajateljica koju ona karakterizira kao osobu koja ima samilosti, koja trči i pazi da na sve dospije, da u svemu bude red i da ni na koga i ni na što ne zaboravi, da svi budu zadovoljni i utješeni, posebno djeca koja su joj povjerena.⁴¹

Poštivanje svake osobe u njezinoj različitosti očituje se uljudnošću koja je plod dobrog odgoja. Pokazuje se riječima i gestama. Sklad nutrine i vanjštine odaje uglađenost u ponašanju i očituje društvenu dimenziju. Uljudnost koja se svede na formalizam, gubi na vjerodostojnosti. U današnjem društvu osjeća se pomanjkanje ove vrednote, koja se zbog krivog poimanja, pogotovo među mlađim naraštajima, izbjegava. Doživljava je se kao puki formalizam i licemjerstvo, a to bez skromna doista može vrlo lako i postati. Kršćanstvo zahtijeva ovu vrednotu, jer ona proizlazi iz iskrenog srca i poštuje dostojanstvo osobe. Sestre se najprije međusobno moraju poštivati i naučiti pravilima lijepoga ponašanja, a odgojiteljicama nalaže:

»Neka djeci ističe ljepotu posluha prema roditeljima i starješinama, čednost u kretnjama, popustljivost među drugovima, služeći se u tu svrhu pričama iz života Djeteta Isusa i iz djetinjstva nekih svetaca.«⁴²

Za uljudnost kaže da se ljudima i ne čini kao nešto važno, ali je u Božjim očima »velika vrednota koja privlači od Gospodina velike milosti i darove«. ⁴³ Svjesna je da ove vrednote nema bez dobrog odgoja. Zato svoje sestre poziva da se trajno odgajaju kako bi mogle biti uljudne pre-

ma svakomu. Želi da otkriju ljepotu uljudnosti i da je iskazuju svima. Uslužnost ne zaslužuju samo oni kojima smo osjećajno skloniji nego svaki čovjek. Polazi od pretpostavke da »Krista treba u svima gledati i u njemu ljubiti sve ljude«. ⁴⁴

»Ne može biti osoba u redovničkoj kući, ako ne zna pravila uljudnosti. Od jutra do mraka moramo se držati izvjesnih pravila koja treba opsluživati. Moramo se ophoditi pristojno s našim bližnjima, sa starješinama, s vlastima – kao odgojene osobe. Ako se ta pravila ne znaju, ne mogu se niti opsluživati.«⁴⁵

Sestre je poučavala da otmjenost redovnica nije u nadimanju, već u jednostavnosti i svetosti. ⁴⁶

»Dakle, kćeri moje, velika dobrotu, velika strpljivost čine čudesa. I o našim sestrama imamo divnih priča o strpljivosti i požrtvornosti u radu sa bolesnicima i djecom.«⁴⁷

Ovakav pristup djetetu pomoći će mu da odraste u obzirna i obazriva čovjeka, čovjeka koji neće moći biti sebičan nego velikodušan i zauzet za drugoga.

8. Odgoj za ljubav i velikodušnost

U životu bl. Marije Propetoga upravo su ljubav i velikodušnost ono što je čine osobitom. Njezine pouke vrve izrekama o ljubavi prema Bogu i bližnjemu:

»Bez ljubavi se ne može živjeti! Što bi na svijetu bilo da nema ljubavi?! Da dijete nema majčine ljubavi, što bi bilo od njega? (...) Vi, drage sestre, koje ljubite sve svoje sestre, dajte im sveti primjer

⁴⁰ Kapituli i pouke, (1928-1940), 62.

⁴¹ Usp. isto, 63.

⁴² Direktorij, br. 786.

⁴³ Kapituli i pouke, (1928-1940), 30.

⁴⁴ Isto.

⁴⁵ Upute i pouke, 1960., 21.

⁴⁶ Usp. isto, 22.

⁴⁷ Isto.

strpljivosti, blagosti, poniznosti i poslušnosti. Sveti primjer davati na svakom koraku. Kako bi to bilo, drage sestre, kad se u jednoj redovničkoj kući sestre ne bi međusobno potpomagale?!⁴⁸

Dijete raste i razvija se u odraslu osobu prema svojim sposobnostima jedino ako mu se drugi ljudi priklanjaju s ljubavlju. U ozračju ljubavi dijete sebe doživljava govorom ljubavi. Ljubav, razumijevanje i povjerenje, pomažu mu da izraste u čovjeka – upravo onako kao što sunce u proljeće mami cvijeće i omogućuje mu da se rascvjeta. Ljubav i strpljivost koja se pokazuje prema djeci stvaraju u njima sigurnost i osjećaj prihvaćenosti. Dijete mora osjetiti da ga odgojitelji i roditelji prihvaćaju i onda kad zataji ili napravi pogrešku.⁴⁹ I pogreška je sastavni dio ljudske naravi, što nam je poznato još od prvih stranica Biblije.

»Neka ih se ne grdi niti kažnjava za malenkosti već neka se nastoji ojačati ono što je slabo, potičući dobru volju, a umekšati ono što je silovito. Kad ustreba neka se radije upotrijebi kazna koja ne vrijeđa dječji ponos; primjerice, oduzeti im kakvu malu dužnost koja im je eventualno bila povjerena ili slično. Kazna će postići željeni cilj, ne ponizivši dijete koje je po svojoj prirodi odveć osjetljivo.«⁵⁰

Međusobno potpomaganje odnosi se u prvom redu na to da jedni druge pomažemo u ljudskom i kršćanskom sazrijevanju. Svako dobronamjerno upozorenje pomaže nam da rastemo.

»Ako te koja sestra opomene, ne treba se opravdavati, već opomenu primati sa zahvalnošću. Nemojte nikada reći za onu sestru koja vas opominje: 'Ona me ne može podnijeti, zato me opominje.' Sve one sestre koje nas opominju i savjetuju, treba da su nam drage, treba da ih lju-

bimo i da im budemo zahvalne, a njihove opomene i savjete provedimo u djelo. Stoga lijepo opomeni svoju sestru.«⁵¹

Odgojitelj koji voli svoje odgajanike ne može biti indiferentan na njihove pogreške. Iako će odgajnika shvatiti i prihvatiti, upozorit će ga i pomoći mu da se popravi. Iskrena ljubav dobro ocjenjuje kada i kako prići drugome ako je pogriješio. Dobronamjerno opominjanje ne pozna drskosti ni prezira. Ispravljanje se najprije doživljava kao bolno, dok opomenuti ne otkrije dobronamjernost nakane onoga tko ga opominje. Opomena je potrebna rana koja, nakon uspostavljene dijagnoze, djeluje ozdravljajuće. Marija Propetoga je znala da zdravog rasta i odgoja nema bez dobronamjernog opominjanja. Uzimajući u obzir težinu opomene za onog tko je daje i prima, znala je govoriti da bi sestra koja prima opomenu trebala zahvaljivati i moliti za sestru koja je opominje. U davanju i prihvaćanju opomena potrebna je obostrana suradnja. Kao važno mjerilo ljubavi uzima opomenu pa je tako uspoređuje s majčinskom ljubavlju prema djetetu:

»Ona s ljubavi opominje dijete, vodi ga i upravlja, jer ga ljubi. Ona ga od jutra do mraka opominje. Tako prijatelj prijatelja opominje, ako mu je iskren prijatelj.«⁵²

Opomena je evanđeoska vrednota koja može izvirati jedino iz ljubavi ako želimo da bude učinkovita. Opomena ne pozna nasilja nego samo iskreno i bratsko uvjeravanje.

»Poniznost i ljubav neka vladaju među vama, drage sestre. Zahvaljute lijepo jedna drugoj na opomeni. Ima slučajeva gdje se dva prijatelja dogovore da će opominjati jedan drugoga, a to zato jer ljube jedan drugoga i žele dobro jedan drugome. Zašto imamo duhovnog vođu nego-

⁴⁸ Isto, 75.

⁴⁹ Usp. Jurak, nav. dj.

⁵⁰ Direktorij, br. 788.

⁵¹ Upute i pouke, 76.

⁵² Isto, 75.

li zato da nas opominje i vodi. Treba da starije sestre budu odgojene, da mogu druge voditi i upravljati. Za tu službu odabiru se one koje su za to sposobne.«⁵³

U svim životnim okolnostima, a posebice u odgoju, važno je suživjeti se s drugim gledajući njegovo dobro. Od početka je to biblijsko shvaćanje, a Novi zavjet i na više načina izražava načine zauzimanja za drugoga, od kojega je jedan i opominjanje. Prva Crkva je bratsku opomenu vrednovala kao poseban izraz Božjeg milosrđa. Opomena se cijeni tamo gdje se vjeruje u ljubav i vjernost. Opomenu može pružiti samo onaj tko ima Duha Božjega.

»Pa zar ste zaboravili opomenu koja vam je kao sinovima upravljena: 'Sine moj, ne omalovažavaj steg Gospodnje i ne kloni kada te on ukori. Jer, koga Gospodin ljubi, onoga i stegom odgaja, šiba sina koga voli. Poradi vašeg odgajanja trpite. Bog s vama postupa kao sa sinovima: a ima li koji sin kojega otac stegom ne odgaja?'« (Heb 12, 5-7).

Marija Petković točno zna kako se treba odnositi prema djetetu koje pogriješi. Na pogreške mu treba ukazati, ali imati razumijevanja prema njemu i ne postupiti tako da ga opomena povrijedi ili mu naudi.

»U odgajanju malenih ljubav i autoritet moraju se uzajamno upotpunjavati. Zato se od djeteta traži ljupka odlučnost, točnost, red, ozbiljnost, disciplinu, čistoću, uzajamno potpomaganje s drugaricama i poštovanje istih.«⁵⁴

Sve to ukazuje na odgoj koji uvijek ima interes djeteta koje odgajamo. Ukoliko se djetetu da neka kazna, to je znak da smo prema njemu pravedni. Jer se dijete treba odgojiti i za pravednost koja je prvenstveno temeljna ljudska kva-

liteta, ali s ljubavlju je blaža i prihvatljivija. Kristova pravednost pokazala se upravo u tome što je postao s nama jedan od nas. Sve ljudske i kršćanske vrednote se međusobno prožimaju. Uspoređivati, primjerice, ljubav i pravednost, značilo bi postaviti granice među njima. Između pravednosti i ljubavi postoji odnos dodirivanja i usporednog razumijevanja. Nijedan čovjek ne može biti samo objekt pravednosti nego je on uvijek težnja prema Ljubavi, jer po ljubavi osoba postiže svoju cjelovitost. Težnja koja čovjeka vodi k njegovu iskonu ostvaruje se jednako pravednošću i ljubavlju. Pravednost prožeta ljubavlju, rađa slobodu i vjernost.

Prvi izraz ljubavi koja djeluje je velikodušnost. Ne traži svoja prava nego dobro drugoga. Drugi postaje njegova mogućnost da se ostvaruje u darežljivosti. Po darežljivosti postajemo dar za drugoga. Ljubav koja se velikodušno iskaže siromahu izražava svoju autentičnost. Daje, a ne traži da primi, jer nije siguran da mu drugi ima čime uzvratiti. Velikodušnost isključuje svaki interes. Čini drugome dobro radi drugoga, zaboravlja sebe i dopušta da se daruje do kraja. Marija Propetoga, poučena Kristovom velikodušnom ljubavlju, uči svoje sestre:

»Sestra treba da se u svome samostanu odgoji da postane velikodušna, da misli na to kako će razveseliti bolesnicu, sestru, dijete.«⁵⁵

Inicijatori velikodušnosti uvijek trebaju biti oni koji odgajaju ili poučavaju. Velikodušnost u uzajamnim odnosima zahtijeva uzajamnu zahvalnost.

3.9. Odgoj za zahvalnost

Zahvalnost je odlika plemenite osobe. Zahvalan je onaj tko vidi dobročinstvo drugoga.

⁵³ Isto, 76.

⁵⁴ Direktorij, br. 788.

⁵⁵ Kapituli i pouke, (1928-1940), 55.

U iskazivanju zahvalnosti odlučujuća je iskrenost koja izražava zahvalnost na različite načine. Gdje god postoji prostor za zahvalnost, društvo napreduje. U odnosu zahvalnosti ne postoji samo individua, već se dobrota jednoga pronalazi u očima drugoga.⁵⁶ Izražavajući zahvalnost drugome zbog njegove velikodušnosti, približavamo se Bogu koji je u svakom čovjeku. Marija Propetog iako nije mnogo govorila o vrednoti zahvalnosti, u životu ju je prakticirala na različite načine. Sve je u životu smatrala Božjim darom. Sav njezin život bio je zahvaljivanje Bogu i bližnjemu. Uvijek je računala na Božju providnost i u najmanjem daru je prepoznavala Božju ljubav i ljudsku dobrotu. Sve što je imala i primala za nju je dar i dovoljan razlog da zahvaljuje. Uvijek je svojim životom izražavala zahvalnost Bogu i dobročiniteljima, a njih je, kao i dobročinstava, bilo nebrojeno. Potrebu zahvaljivanja je stavila je i u svoju oporuku sestrama da svaki dan mole za dobročinitelje, žive i pokojne. Podsjećala je neprestano i na to da djecu treba poticati da uvide potrebu zahvalnosti prema roditeljima i svima onima koji im nešto lijepo učine, a isto tako poučavati ih da imaju osjećaja za druge i da znaju prema drugima biti obazrivi i pomagati im, znati s njima dijeliti ono što imaju i znati usrećiti druge.

Zaključak

Dijete je slika Božja i najljepši Božji dar. Vrijednost dječje duše je neizmjerena. Kako je ta slika ipak nesavršena, ali otvorena za rast, dijete treba sazrijevati i napredovati. Svako dijete ima neizmjerne mogućnosti učenja i djelovanja. Otvoreno je utjecaju odgoja i sredine. Svrha je odgoja usvajanje vrednota, tj. onoga što čovjek

doživljava kao vrijednost i svoju težnju za zadovoljstvom i srećom. Svaka od tih vrednota ima svoju važnost i značenje u procesu razvitka mlade osobe.

»Ako se dijete ne odgoji, bit će loših posljedica za njegov potonji život. Osim toga djeca su također hram Duha Svetoga i stan presvetoga Trojstva. Mi se moramo za djecu brinuti kao majke. Nad djecom treba neprestano bdjeti i nikada ih ne ostaviti same. One sestre koje su uz djecu treba da ih neprestano opominju i poučavaju.«⁵⁷

Najbolje odgojno sredstvo za usvajanje kršćanskih vrednota je dobar primjer. To obvezuje roditelje i odgojitelje da budu djeci dosljedan primjer dobrog postupanja.

»Klica vjere će pasti na plodno tlo ako dijete bude odgojeno u vjerskom ozračju rodnoga doma.«⁵⁸

Marija Propetoga je znala prepoznati važnost i vrijednost odgoja kao osnove za budući život. Kršćanske vrednote koje je sama živjela prenosila je na sve koji su joj bili povjereni. Zato je njezino djelovanje kreposno, a način odgajanja i nadalje suvremen jer je izgrađen na zdravim osnovama tisućljetnih kršćanskih vrijednosti.

»Za ljubav Božju brinite se za spasenje djece, izgradite njihov moralni i duhovni život, jer od svih naših djela, na prvom mjestu stoji duhovni odgoj siromašne, zapuštene djece u vjeri.«⁵⁹
»Ako ste oko djece, pazite na njihov odgoj, i tjelesni i moralni, jer ćete davati Bogu strog račun, pa i ljudima čija su vam djeca povjerena. O djece ovisi budućnost svakog naroda, a i budućnost Crkve. Ako ih dobro kršćanski odgojite, budućnost svete Crkve je sigurnija.«⁶⁰

⁵⁷ *Upute i pouke*, 104.

⁵⁸ Bezić, *nav. dj.*, 56.

⁵⁹ *Upute i pouke*, 1961., 61.

⁶⁰ *Upute i pouke*, (1946-1951), 269.

⁵⁶ Usp. Goffi, Piana, *nav. dj.*, 3, 94.

*Upute i pouke naše Majke utemeljiteljice,
prve vrhovne predstojnice s. Marije Propetoga,
o Božiću, 25. prosinca 1944.*

Danas na blagdan svetog Božića, stajala sam s vama pokraj jaslice u prisustvu svetotajstvenog Isusa, našega božanskog gospodara i kralja, molila sam za vas, kćeri predrage, i za sve naše mile sestre u Družbi, i za cijeli svijet.

Božić je velika svetkovina za sve kršćane, a naročito za nas redovnice, jer slavimo rođenje našega spasitelja, našeg ljubljenog zaručnika i kralja.

Ako ljudi čestitaju rođendan svojim poznanicima i toliko nastoje da ga svečano proslave, koliko veća mora biti naša priprema i zalaganje za proslavu dana rođenja stvoritelja i otkupitelja svijeta, našega božanskog zaručnika. Ovaj dan je također dan redovnica, kad bi im svi moralo čestitati, jer su zaručnice svoga božanskog kralja, koji je sišao na zemlju, da spasi svijet. Redovnica može biti zaista ponosna na to da je njegova izabranica i zaručnica. Zato je za nas ovaj blagdan, pored svetkovine Krista Kralja, Presvetoga Srca Isusova i Uskrsnuća, najveći blagdan, koji nas ispunja neizrecivom srećom i miljem.

Ovoga svetog dana on se rodio da živi za nas, da se za nas žrtvuje i umre na križu, da nas pouči vršiti svetu poslušnost sve do smrti. A mi, kćeri moje, kad smo učinile svete zavjete, rodile smo se na

Božić je dan zavjeta i dan redovnica

novi život, a taj život mora sav biti život Isusov – njega koji se rodio siromašan, živio u poslušnosti i u poslušnosti umro propet. Uhvatite dobro, kćeri drage, ove riječi – o njima razmišljajte i proživljavajte ih cijeloga života.

Mnoga napisana djela obrađuju to da je Isus naš život, kao na primjer knjige: »Isus, naš život«, »Propeti Isus je naš život«, »Isus, život duše«. Ova djela govore o propetom Isusu. On je život duše, naročito redovničke, koja je umrla sebi i svijetu, ali živi u Kristu, po Kristu i Kristovim životom.

Duša posvećena Bogu po zavjetima i po sjedinjenju s Isusom, vezana s njim svetim zavjetima kao lancima, mora tako živjeti i osjećati da može sa sv. Pavlom uvijek ponavljati: »Živim, ali ne više ja, nego živi u meni Krist« (Gal 2, 20). Eto tako, kćeri predrage, treba da osjeća duša posvećena Bogu svemogućemu. Ako sa sv. Pavlom govorite kao svetim zavjetima Bogu posvećene osobe: »Krist živi u meni«, onda morate zaista živjeti životom Isusa Krista, u poniznosti, poslušnosti i požrtvornosti. U suprotnome biste lagale pred nebom i zemljom i ne biste odgovorile svetom redovničkom životu. Vi nosite sveto odijelo, različito od onoga koje nose svjetovnjaci, i koje označuje da ste Bogu posvećene osobe i da, po svetim zavjetima, morate živjeti životom Kristovim, kao sv. Franjo žrtvujući se za spasenje duša.

U ovom svetom božićnom vremenu tijekom cijele osmine i sve do 2. veljače, blagdana Svijećnice, razmatrajte duboko o Isusovom primjeru u jaslicama: Promatrajte ga živog u svetom sakramentu i sjetite se tada onih prvih jasala u kojima se rodio siromašan i prezren, ali pun ljubavi i mira uz svoju presvetu Majku i sv. Josipa.

U ovo božićno vrijeme, posjećujte ga u jaslama, kćeri predrage, s dužnim poštovanjem, a ne površna, nesabrana duha i znatiželjne

kao djevojčice, jer to nije bilo koje dijete, nego Bog koji je radi našega spasenja postao čovjekom. Častite ga posebnim imenima: *presveto dijete*, *božanski djetić* Isus, i kad izgovorite ime Isus, naklonite se glavom u znak poštovanja.

Razmišljajući pred jaslicama shvatit ćete što znači slijepa apsolutna poslušnost koja ne mrmlja, koja ne stavlja primjedbe svom nebeskom Ocu. Isus se u svemu suglasio s onim kako je raspoložio nebeski Otac i potpuno se prepustio njegovoj presvetoj volji, preko svoje presvete Majke i sv. Josipa.

Kćeri moje, u jaslicama nam je Isus dao primjer triju svetih zavjeta, kao njihovo vjerno izvršavanje. Treba poći pred njegove jaslice da se naučimo biti ponizne i poslušne, da trpimo u šutnji, da budemo jednostavne i sabrane. Kćeri moje, kao što su se u svetoj božićnoj noći ponizni i siromašni približili Isusu i služili mu, tako i mi, redovničke duše, približimo mu se i služimo svom božanskom uzoru u poniženjima i siromaštvu. Kod jaslica našega Gospodina naći ćete najsavršenije primjere za sve kreposti. Tu možete izvući mnogo pouka, a naročito naučiti kako da živite pripuštene križu poniženja.

Ovoga svetog dana, ljubljene moje kćeri, obnovite svoje svete zavjete ljubavi, poslušnosti, čistoće i siromaštva jer je Božić upravo dan zavjeta. Želim, kćeri moje, da se uvijek držite škole jaslica: ponizne i sabrane, šutljive i razborite, bojeći se svake svoje riječi, jer nas sveti habit i crni veo ne čini redovnicama, nego pokoran i sabran život i opsluživanje svetih zavjeta. Upravo će vas ovo, kćeri moje, učiniti svetima. Zato slijedite djetića Isusa u njegovoj poslušnosti, siromaštvu i u njegovoj beskrajnoj ljubavi prema dušama.

Tražite uvijek poniznija mjesta s malim Isusom. U njemu vam danas čestitam ovaj veliki blagdan, zaručnice Kristove i kćeri moje predrage, želeći vam da živite u njegovoj svetoj ljubavi i u njoj uvijek ostanete. Moja je najveća želja da se sestrinskom ljubavi međusobno ljubite, da se ne zadržavate na sitnim nerazumijevanjima, da nikada ne vratite zlo za zlo, nego uvijek, kćeri predrage, sve milosrdno oprostite i sve pretrpite za ljubav Boga našega, tako da možete vječno ostati u njegovoj ljubavi i on u vama!

Ne bojte se

Takvim pozdravom su anđeli
navijestili tvoj dolazak na zemlju
dolazak k svim ljudima.

U vremenu od vječnosti
od Oca određen
došao si, Isuse,
k'o dijete malo, nemoćno.

Koliko ljudi znalo je
u vrijeme tvojeg dolaska
da im se rodio Spasitelj?

Za sve si ljude došao
da sretni život imaju
»u obilju da ga imaju«.

Danas ljubimci Kristovi
životom, riječju i krvlju
svjedoče: Isuse, ti si život naš!

»Slama mi ležaj bijaše
križ smrtna postelja
uskrsnut ćete k'o i ja
za život u sve vjekove!«

Nina Vodopić

Sve za Isusa!

Rim, 12. prosinca 1953.

Milim mojim sestrama - Božić

Djeci srca moga: mir, blagoslov i svako dobro od Boga za sretan i svet Božić od vaše majke!

Svaka majka leti duhom uvijek k svojoj djeci, uzdiše za njima, moli za njih, osobito prigodom Božića, tog blagdana vruće ljubavi, i posebno misli na svoju djecu. Tako i moja duša leti k vama, djeco moja mila, s vama je sada u vašoj kući, jednu po jednu grli i ljubi. Svakoj šapće na uho o dolasku njezina božanskog zaručnika. Nemojte, mile moje, o Božiću samo gledati Marijino djetesce i pjevati mu uspavanke, kititi božićno drveće šarenim stvarčicama - ne, to je dječje shvaćanje.

Mi moramo dublje promatrati i znati zašto je sam Bog sišao s neba u spilju. Da nas spasi? Od čega? Od vječne osude na strašnom Božjem sudu. Zato se sama vječna Riječ utjelovila, došla na ovaj svijet da nas spasi. Često se govori o sudu, kad više neće biti pomilovanja. On, da nas spasi, trpi i umire u mukama. Ovdje se pjeva za Božić jedna duboka kitica, ali drukčije zvuči u ovome jeziku: "Sišao si sa zvijezda, o Kralju nebesa i došao si u spilju, na led i bol. O Bože blaženi, koliko te je koštalo što si me ljubio." Ljubav iziskuje žrtve. On je htio da nas spasi, jer slijedi dan strašnog pravednog suda.

Zato, mile moje, ne samo misliti na njegov prvi dolazak kao dijete Isusa, već i na drugi dolazak vječnog kralja, sa strašnim danom suda gdje ćemo ga ugledati vječno ljubaznog ili rasrđenog, gdje se više ne može ništa napraviti. Ovo vam, mile moje, mora biti uvijek pred očima, jer smrt će nas brzo privesti na prvi poseban sud, nakon kojega dolazi općeniti. Nije mi, mile moje, do sada došlo na pamet da vam o tom pišem.

O ovome mislim i razmišljam već od svoga ranog djetinjstva. Sudnji dan nam mora biti često na pameti i pred očima, upirući pogled duše u onaj sjajni križ na nebu pred kojim Spasitelj stoji u sjajnosti.

Mile moje, tisuće i tisuće su ostavili svijet, pošli u pustinju ili samostane da se u samoći ozbiljno pripreve na smrt i sud, da ne bude poslije uzalud strašan jauk kad već bude kasno. Sve ovo gledamo i sve će kao dim proći, ali riječi Božje će slijediti poslije suda, vječnost blažena za pravednike, a strašna za nevjernike. Žalite zaslijepljeni svijet, molite za njega i poučavajte ga, tješite bijedne i žalosne. Bog zna sve što je mogla svaka duša učiniti, barem moliti i plakati za naknadu grijeha svijeta i za spasenje mnogih. Nemojte da vam Božić prođe samo u čestitanju ili pjevanju ili u žalosti. Ne, već u ozbiljnom razmišljanju i promatranju svega ovoga što je Gospodin, vječna Riječ rekao u svetom evanđelju, kojeg svaka mora znati dobro izvršavati i često ga pobožno i skrušeno čitati, jer se samo, čitajući ga skrušeno, postizava oproštenje grijeha i prima se Božju milost.

Nemojte, mile moje, biti žalosne što nećete imati vanjske utjehe i bolje hrane za Božić. Sjetimo se Isusa i sv. Obitelji u Betlehemu - bez ičega, ali providnost nebeskoga Oca pružila im je najnužnije.

Znajte da blaženstvo ne stoji u hrani, ni u smijehu, jer to začas nestaje. Neka naše blaženstvo bude u Kristu i trpljenju za njega, u čistoći duše i tijela, uživajmo u njegovoj ljubavi. Za druge, mile moje, nemojte se uznemirivati. Znajte da je Gospodin blizu i da vas on sve motri i sve vidi. Budite strpljive, blage i dobre pomažući, tješeci i opraštajući sve.

Budimo u duhu sjedinjene, u slatkoj ljubavi Kristovoj u kojoj vas vruće ljubi i jednu po jednu svoju dragu duhovnu kćer blagoslivlje

vaša Majka

s. M. Jasminka Gašparović

Blaženica na Trnovčici u Zagrebu

Župu Marije Majke Crkve i sv. Maksimilijana Kolbea u zagrebačkoj Trnovčici osnovao je blagopokojni kardinal Franjo Kuharić 2. lipnja 1993. godine odvajanjem od župe sv. Pavla u Retkovcu. Povjerio ju je ne upravljanje Družbi svećenika Srca Isusova – ocima dehonijancima koji su iz Poljske došli u Hrvatsku. U ovoj vrlo živoj župi, uz reljefne prikaze poljskih svetaca i blaženika, svoje je mjesto našlo i više naših hrvatskih svetaca i blaženika.

Na poticaj zauzete vjernice Ane Crnjac, članice »Poslanika milosrđa« – suradnika Družbe Kćeri Milosrđa, izrađen je reljef bl. Marije Propetoga i postavljen u župnoj crkvi uz ulazna

vrata s lijeve strane. Reljef je rad akademskog kipara Ivana Ivoša.

Na svečanoj misi 28. rujna 2014. župnik p. Andrej Wosko blagoslov je blaženičin reljef uz sudjelovanje sestara Kćeri Milosrđa: s. M. Irene Bajan, s. M. Jasminke Gašparović, s. M. Marije Oreb i kandidatice Julijane Vujica. Sudionicima slavlja je s. Jasminka govorila o bl. Mariji Propetoga, a poslije slavlja su vjernici u župnoj dvorani imali prigodu za druženje i razgovor sa sestrama.

Neka bl. Marija Propetoga, kojoj se mnogi vjernici s pouzdanjem utječu i čije je relikvije p. Andrej tom prigodom zatražio za svoju župu, svojim zagovorom prati vjernike, da svakodnevno rastu u milosrdnoj ljubavi i pouzdanju u dobrotu nebeskoga Oca.

s. M. Kristina Injić, novakinja DKM
Katarina Maršić, 6. razred OŠ Novska
s. M. Zrinka Vuković, juniorka DKM

S našom blaženicom u Novskoj

Jednog ljetnog dana je župnik don Milan Vidaković na misi u župi sv. Luke evanđeliste u Novskoj predstavio pet sestara iz Družbe Kćeri Milosrđa. Posebice su nas oduševile Afrikanke, s. Angela s afričkim bubnjem i s. Charlotte sa zvečkom, koje su nas svojim sviranjem uvodile u duh i ritam svoga kontinenta. Svojom glumom na radionicama i u susretima Biseri Očeva milosrđa zabavljale su nas s. Zrinka i s. Marija, a s. Danijela je bila uvijek nasmijana, crtala je i pisala s mlađom djecom. Prvi Božić bio je uistinu radostan kad smo sa sestrama ukrašavali božićno drveće u crkvi. Uz afričke instrumente pjesma dječjeg zbora *Vijest se pronijela* odzvanjala je nezaboravno prepunom crkvom i u srcu svakoga od nas.

Svake godine 9. srpnja slavimo spomendan naše bl. Marije Propetoga, a slavlje je uvijek za-

jedničko djelo. Ove smo godine sa sestrama pripremili i izveli igrokaz posvećen obitelji, koja je bila središte i trodnevne pripreme uoči slavlja. Prvi su dan sestre s vjernicima i djecom mogle ružarij razmišljajući o otajstvima uz misli bl.

Marije Propetoga. Drugi smo dan uz blaženičnu promišljanja o obitelji molili za naše obitelji. Treći dan je bilo euharistijsko klanjanje koje su vodile sestre s obiteljima.

U polusatnom igrokazu prije mise spomen-dana sestre su sa skupinom Bisera Očeva milosrđa obradile temu *Suvremena obitelj sa svojim poteškoćama*:

U svojoj životnoj užurbanosti i nemarnosti, brizi za materijalne potrebe, zahtjevnom odgoju djece i mnogim problemima jedna je suvremena obitelj zaboravila na zajedničku molitvu i uzvratanje ljubavi, međusobno poštovanje i razumijevanje, na iskazivanje malih znakova pažnje... To je urodilo nemirom i neslogom, predbacivanjima i međusobnim okrivljavanjima, a među djecom je vladao duh natjecanja, nebrige, nezainteresiranosti za opće dobro. Majka se zauzela za to da riješi taj problem u obitelji pa, u dogovoru s ocem, ugošćuje bl. Mariju Propetoga u njihovu domu. Blaženica im pomaže savjetom i opisivanjem odnosa u svojoj obitelji u kojoj se redovito molilo, živjelo sakramente i činilo djela milosrđa. Jasno je ocr-tala ulogu oca, majke i djece u obitelji. Slijedeći te savjete i primjere u suvremenoj se obitelji na, opću radost, sve mijenja nabolje.

Tako je bilo u igrokazu, ali i u našoj stvarnosti ima obitelji sa sličnim poteškoćama, pa i u vjerničkim obiteljima. I mi možemo »ugostiti« blaženicu u svome domu čitanjem njezinih djela, primjerice, autobiografije, pouka i poticaja za kršćanski život, posebice za djela ljubavi prema svojim bližnjima.

Misu spomendana predslavio je naš župnik uz sedam svećenika i zauzeto sudjelovanje zborom, mnoštva vjernika, skupine Bisera Očeva milosrđa i sestara novakinja – svatko na svoj način, a opet svi zajedno okupljeni oko Jednog! Upravo je na toj misi u zajednicu Bisera Očeva Milosrđa svečano primljeno šest novih članova, koji su se tijekom godine na susretima subotom u sestarskom samostanu pripremali radom u karitativnim radionicama i humanitarnim pothvatima, a jedanaest dotadašnjih je obnovilo svoja obećanja da će i dalje pomagati potrebnima.

Nastavili su to i u listopadu, kad su jesenske boje prekrasno obojile čitavu Božju prirodu, a u župi su ponajviše zablistale žuta, plava, bijela, crvena i zelena – misijske boje koje označavaju svaka po jedan od pet kontinenata. Na svima njima, uz brojne druge, djeluju i naši hrvatski

misionari. Za njih su Biseri prikupljali sredstva na prodajnoj izložbi rukotvorina izrađenih u karitativnim radionicama, a ovaj su put poslana u Kongo i na Kubu. Biseri Očeva milosrđa postaju »kumovi« i obvezuju se da će tijekom šest godina slati materijalnu pomoć za školovanje jednog djeteta. Marljive dječje ručice izradile su i misijsku kutiju u koju su naši župljani stavljali svoje darove. Drugu su izradili za prikupljanje poštanskih markica za misijski ured.

Uz prikupljanje materijalnih sredstava svoje smo misionare pratili i molitvom. Izvlačili smo papiriće s imenom, slikom i mjestom djelovanja nekog misionara tako da je svatko molio za »svog« misionara i na njega mislio. Na euharistijskom klanjanju pred otajstvenoga Krista stavili smo njihove potrebe i molili za snagu i ustrajnost za njih. Zahvaljivali smo Gospodinu što ih je pozvao i što su se oni velikodušno odazvali na ljubav i služenje najpotrebnijima.

Na misijsku nedjelju mladi su glumci kratkim misijskim igrokazom pokazali svojim prijateljima, roditeljima i župljanima važnost i veličinu misionarske žrtve. Podsjetili su ih na »jednostavnu zadaću«, a to je da smo svi pozvani biti misionari u svom mjestu, u svojoj ško-

li, obitelji... za to je potrebno potpuno predanje Gospodinu iz kojeg se onda rađa ljubav i solidarnost za bližnje.

Sve ovo Novljani ne bi uspjeli bez svakodnevne posvete Blaženoj Djevici Mariji i zagovora svoje bl. Marije Propetoga čije sestre i ovdje žive njezinu karizmu milosrdne ljubavi za čovjeka u potrebi. Naš mali grad, koji ponosno nosi ime »Vrata Slavonije«, pokazuje i nadalje svoje veliko srce, svjedočeći da – kad se oslonimo na Boga – u njemu uvijek ima mjesta za sve ljude.

s. M. Janja Jurman, Blato
Gordana Krizmanić, Pula

Budimo zahvalni Bogu i jedni drugima

*Dani kruha u vrtiću »Marija Petković«
– Blato i Pula*

U jesen se sabiru plodovi koje Božja providnost u svojoj dobroti, uz marno zalaganje vrijednih ruku, dariva onima koji u znoju lica svoga obrađuju zemlju. Tih dana zahvaljujemo dobrom Bogu za milost hrane kojom nas u svojoj milosrdnoj ljubavi svakodnevno krijepi. Zahvalnost je vrlina posebno draga Isusu. Kad je ozdravio deset gubavaca, a samo se jedan od njih vratio da zahvali, Isus ga pita:

»Zar se ne očistiše deseterica? A gdje su ona deveterica? Ne nađe li se ni jedan koji bi se vratio i podao slavu Bogu, osim ovoga tuđinca?« (Lk 17, 17-18).

Podajmo zato i mi slavu Bogu da se ne nademo među onim nezahvalnima. O vrlini zahvalnosti se uči već od ranoga djetinjstva i u njoj se izgrađuje dječja osobnost u roditeljskom domu i vrtiću. U zahvalnosti se vježbaju i u dječjem vrtiću »Marija Petković«, u svim svojim podružnicama, a ove je to godine posebno svečano bilo u Blatu i Puli.

Blato

Djeca su uz pomoć svojih mama i sestara Kćeri Milosrđa – s. Ive i s. Olivije u vrtiću te s. Monike i s. Kristine u jasicama – pripremili svoje kolačiće i kruščiće, a u kuhinji im je s. Katarina ispekla pravi veliki kruh. Mame su za blagoslov složile i donijele lijepe košare pune kolača i kruha najrazličitijih oblika. Dodale su još i plodove zemlje iz svojih vrtova i voćnjaka. Svečanost je upriličena 7. listopada u samostanskom dvorištu gdje su za blagoslov uređeni stolovi s plodovima i umijećima pečenja. Vrtićka su djeca, urešena svojim kuharskim kapama, u zboru hrabro i radosno pjevali blagoslovnu i zahvalnu pjesmu Bogu, a naš nam je župnik don Nikola blagoslovio sav taj trud i plodove. Prava je radost s čistim dječjim ponosom zavlada la kad su djeca u bogatstvu darova prepoznavali one koje su oblikovali svojim ručicama ili su ih načinile njihove mame. Djecu je pohvalio i načelnik općine Ante Šeparović koji im se pridružio u slavlju.

Pula

Vrtić i jaslice »Marija Petković« u župi Krista Spasitelja u Puli pohađa četrdesetak djece od jedne do šest godina, a za njih se brinu s. Antonija, s. Edita i s. Nevena iz Družbe Kćeri Milosrđa i odgajateljice Bojana i Ljiljana. To je jedina katolička predškolska ustanovi u porečko-pulskoj biskupiji. Svečanost Dana kruha – dana zahvalnosti za plodove zemlje slavili smo 17. listopada kad su vrijedne ruke mališana pripravile pekarske i druge proizvode, a blagoslovio ih je naš župnik Joško Listeš. Djeca su pred svojom vjernom publikom – roditeljima, braćom i sestrama, bakama i djedovima – izveli prigodan glazbeno-recitatorski program.

Uz svoje svakodnevne i najrazličitije dužnosti sestre po uzoru na svoju bl. Mariju Propetoga u susretu s djecom koriste svaki trenutak i prigodu da ih pouče, potaknu na dobro i podrže u ustrajnosti. Čiste dječje duše to upijaju i pamte. Tako djevojčica Marina iz vrtića u Blatu zahvaljuje svojoj s. Adrijani pjesmicom:

Draga s. Adrijana,

hvala ti na dobroti i mudrosti.

*Zahvaljujem na darovima
koje si mi davala. Hvala!*

Pišem za tebe pjesmu.

*Bog nam je dao
ruke da pomazemo drugom,
oči da vidimo potrebe drugih,
noge da klečimo pred Bogom
i uši da čujemo Božje naredbe.*

*Pamtim tvoju pouku:
Uvijek budi dobra
i sjeti se drugih.*

Marina

Julijana Vujica,
kandidatica DKM

Ovih je dvanaest dana vrijedno pamtiti zaувijek

Duhovna obnova za djevojke

U kući Družbe Kćeri Milosrđa na poluotočju Prižbi, nedaleko od Blata, održana je u kolovozu duhovna obnova za djevojke koju su vodili s. M. Jasna Crnković i don Marin Lučić. Djevojke iz Hrvatske, Srbije i BiH promišljale su o odabiru životnoga poziva. Svaki su dan bila organizirana predavanja i molitveni susreti. Uz to je svatko imao neku dužnost, a bilo je vremena i za odmor i kupanje. Večeri su bile ispunjene zajedničkim druženjem, smijehom, igrama... Posebno su bili zanimljivi dani šutnje i bez mobitela. Tada se svaka od nas pokušavala usredotočiti na sebe samu.

Dvaput smo pohodili Blato. Tako smo 9. kolovoza sudjelovale na mjesečnom euharistijskom klanjanju u svetištu bl. Marije Propetoga. Sudjelovali smo i na proslavi svjetskog dana mladih, 12. kolovoza u svetištu, kad su hodočastili mladi iz dubrovačko-neretvanske županije. U blaženičino ih je svetište dopratio blatski načelnik Ante Šeparovića i njegovi suradnici s ravnateljem škole Tončijem Padovanom.

O blaženici i njezinu životu govorila nam je mjesna predstojnica s. M. Janja Jurman, nasto-

jeći nas mlade potaknuti na to da i sami budemo apostoli milosrđa i dobrote u svojim obiteljima, župnim zajednicama, školi i gdje god nas nanese životni put. Zaželjela nam je da se, poput bl. Marije Propetoga, hrabro susretnemo sa svim životnim izazovima suvremenoga društva. Preporučila nam je da se s povjerenjem utječemo blaženici u zagovor, jer ona je naša sunarodnjakinja i moći će razumjeti naše potrebe i nakane.

Svojom nas je riječju darovao i prof. Tonči Padovan. Zapitao nas je imamo li i mi odvažnosti i vjere kakve je imala mlada Marija Petković da je kao 12-godišnja djevojčica samonicijativno potražila djecu u Babini i poučavala ih u vjeronauku i općim predmetima, da učeći kod kuće mognu biti pripravljeni za sakramente i primiti osnovnu naobrazbu. S 26 godina je osnovala redovničku družbu koja je imala jasno zacrtano poslanjem, a koje je ona već kao mlada djevojka u Blatu odvažno provodila: odgoj

sirotne djece, pomoć siromasima, njega bolesnih i starijih osoba i vodstvo nekoliko katoličkih društava koja su tada u župi djelovala.

Razgledali smo i blaženičin muzej, a brojna pitanja o njoj i njezinoj družbi našla su svoje odgovore u naših domaćina koji su bili vidno obradovani tolikim zanimanjem mladih.

Među djevojkama su se razvila lijepa prijateljstva. Vjerujem da nam je vrijeme provedeno na duhovnoj obnovi pomoglo da odgovorimo na neka životna pitanja i da osluhnemo što nam Isus želi reći. Svima nam vrijeme na Prižbi ostaje u trajnom sjećanju.

Ova mi je duhovna obnova bila prelijepo iskustvo. Svaka je od nas djevojaka bila uistinu posebna na svoj način. Saznala sam puno novoga o vjeri i o samoj sebi. Posebno mi se svidjela vesela večer s igrama i kvizom. Učvrstio se moj duhovni poziv i produbilo iskustvo Boga kao milosrdnog oca.

Julijana Vujica

Ova duhovna obnova je među najboljim događajima mog života. Svidjelo mi se biti u stalnoj Božjoj prisutnosti, ljepoti prirode, pristojnosti i ljubaznosti

međusobnog ophođenja, u bezuvjetnoj pomoći i ljubavi. Voljela bih ovakve susrete još puno puta proživjeti. Jako mi se svidjelo što je program svakodnevno bio ispunjen molitvom, zabavom i druženjem. Ova me duhova obnova potaknula da služim Bogu svaki dan svoga života i da u tome budem ustrajna. Možda i mene Bog pozove u redovništvo.

Andrea Pupilo

Ova duhovna obnova je jedno od lijepih iskustava u mom životu. Upoznala sam drage ljude koji će mi ostati zauvijek u sjećanju. Predavanja su bila jako poučna. Potaknula su me na razmišljanje. Sveta je misa slavljena na kraju svakog dana, a ispunjavala ga je čitavoga. Zahvalna sam Bogu na sestrama koje su se brinule za nas, a ponajviše don Marinu koji me je ohrabrio svojim riječima. Svaki je trenutak života ispunjen – neki suzama, neki smijehom. Ovih je dvanaest dana vrijedno pamtiti zauvijek.

Daria Pilić

Ova duhovna obnova za mene je nešto najljepše što sam dosad doživjela. Nijednog trenutka nisam žalila što sam ovamo došla. Upoznala sam djevojke iz različitih mjesta i zemalja. Svaka je posebna na svoj način. Pamti ću osobito s. Paulinu, s. Jasna i s. Zlatu iz Čilea. One su nas ohrabrile u vjeri o potaknule da uvijek molimo i da vjerujemo drago Bogu. Posebna hvala s. Jasni na tolikoj dobroti, na beskrajnom smijehu i vedrini. Ova me duhovna obnova učvrstila u vjeri i ispunila mi dušu mirom. Bog vas blagoslovio.

Marijana Šut

Vesela Mitovski i Marija Barišić,
hodočasnice

Otiđite bl. Mariji Propetoga, i to što prije! Hodočašće župa Bačina i Plina – Stablina

Rano jutro posljednje subote u mjesecu listopada, mrak još uvijek prekriva naše mjesto, ali je u našim srcima već sjajila radost zbog posjeta našoj zagovornici. Uz tiho šuškanje vrećica prepunih peciva i pokoju termosicu s kavom, krenusmo uz blagoslov našega fra Paviše. Naša je Mara »Duša«, uz Božju pomoć, prikupila četrdesetak hodočasnika i na tome joj neizmjereno hvala. Nas dvije nismo taj dan kanile ići u Blato, ali je naš nesbeski Otac imao s nama svoje planove, puno bolje od naših, pa smo se našle među hodočascima da prvi put pohodimo našu blaženicu u njezinu svetištu. Uz zajedničku molitvu krunice, pokoju šalu i govor s. Srebrenke o čudesnom blaženičinu životu dođosmo do

Orebića odakle se trajektom prevezosmo do Korčule. Zaista divan početak čudesnog hodočašća!

Blato nas je odmah na prvi pogled zadivilo svojom izvanjskom ljepotom, a do kraja smo dana upoznali i njegovu dušu, njegovu unutarnju ljepotu i snagu. Uz toplu dobrošlicu sestara Kćeri Milosrđa kratko se odmorismo uz kavu i čaj. Uslijedila je sveta misa samo za nas i na njoj smo se molili našoj zagovornici da se za nas utječe kod Gospodina. Liturgijska su nam čitanja navijestile Marija, Vesela i Monika. Nakon mise ostadosmo u tišini moleći se svatko za svoje potrebe, ostavljajući slike i poruke našoj blaženici. Posebno nas je obradovalo kada smo povrh

svih slika ugledali našu s. Mirandu s najljepšim osmijehom! Ona nam se nije mogla pridružiti u hodočašću, ali je bila u našim molitvama i srcima.

U muzeju smo upoznali ponešto iz zemaljskoga života naše drage blaženice i mogli smo donekle sebi predložiti njezin životni put koji je hodila sa svojim Gospodinom. Taj nam je dan doista bio predivan i hvala Isusu na njemu! Dostojno je bio povratak kući, u molitvi i pjesmi koju je, kao i uvijek, predvodila naša s. Helena. Nakon cjelodnevnog boravka kod bl. Marije Propetoga, samo vam možemo jedno reći: Otiđite, i to što prije! Bog vas sve blagoslovio, draga naša braćo i sestre u Kristu, posebice štovatelji bl. Marije Propetoga!

s. M. Janja Jurman,
mjesna predstojnica

Hodočasnici u blaženičinu svetištu

U svetište bl. Marije Propetoga u Blatu na otoku Korčuli neprestano hodočaste pojedinci i skupine. Evo nekih pohoda:

Osnovnoškolci

Krajem prošle školske godine učiteljice iz osnovne škole Petra Kanavelića u Korčuli sa svojim su razredima, u okviru terenske nastave pohodili blaženičino svetište. Mjesna predstojnica s. M. Janja Jurman djeci je na pristupačan način ispričala ponešto o blaženičinu životu. Potaknula ih je na to da blaženicu uzmu za svoj uzor i da im ona bude pomoćnica u ostvarivanju dobrote, da uz njezinu pomoć postanu osjetljiviji za potrebite oko sebe, posebno za svoje prijatelje u školi kojima je potrebna pomoć, da budu poslušni svojim roditeljima i pomažu u svojim obiteljima.

Krizmanici

Krizmanici iz Pregrade pod vodstvom svojega vjeroučitelja Tomislava Krušlina od 30. svibnja do 4. lipnja 2014. imali su duhovnu obnovu s katehezama, radionicama i molitvom za uspješan izbor životnoga zvanja i poslanja u Blatu na Korčuli, Dubrovniku, Splitu i Šibeniku. Svaki dan su pohodili neko od tih mjesta, a bili su smješteni u samostanu Kćeri Milosrđa na Prižbi. Pohodili su blaženičino svetište gdje su imali euharistijsko klanjanje nakon radionice posvećene blaženici uz temu *S Bogom je sve moguće*, na temelju čega su promišljali o svojoj budućnosti. Blaženica im je bila neka vrsta uzora i utočišta, jer su njoj upućivali svoje molitve

dok su tri godine zaredom sudjelovali na Vjeronaučnoj olimpijadi. Uz njihov trud i nebeski zagovor osvojili su i drugo mjesto, pa im je pohod Blatu bilo i zahvalno hodočašće. Prijepodneva su provodili u nekom od mjesta upoznajući njihove znamenitosti uz pomoć radionica ili predavanje, a poslijepodneva su provodili u kupanju i zabavi. Dan je uvijek završavao zajedničkom molitvom – opisala je Antonela Špiljar.

Medicinari iz Omiša

Medicinske sestre i liječnica iz bolnice u Omišu već deset godina zaredom redovito tijekom devetnice uoči blaženičina blagdana pohode njezino svetište.

Kalos – centar za rehabilitaciju

Ana Crnjac i djelatnici Kalosa – Centra za rehabilitaciju iz Vela Luka svojim pacijentima svaki mjesec organiziraju pohod svetištu. U tim skupinama bude redovito i do 30 hodočasnika. S jednom od tih skupina došla je i liječnica dr. Branka Čolić iz Zagreba s kamenom pločom na kojoj je bila uklesana njezina zahvala za milost uspješnog liječenja i brzog ozdravljenja nakon operacije kuka.

Domaći i diljem svijeta razasuti Blačani

Svoju mještanku rado pohode sumještani, ali i Blačani razasuti po čitavom svijetu kada dođu u svoje rodno Blato. Rado joj povjeravaju svoje obitelji, putovanja i sve ono što u svojim srcima nose. Na velike blagdane već tradicionalno nakon pučke mise u 10.30 župljani Blata pod vodstvom svoga župnika don Nikole Berišića dođu u svetište svojoj blaženici da joj se uteknu u zagovor.

Otočani s Korčule

Iz župa otoka Korčule u svetište vraćaju njezini štovatelji, pa su tako mladi iz grada Korčule organizirano hodočastili svojoj blaženici.

Učenici sedmih razreda iz Varaždina

Učenici sedmih razreda iz osnovne škole u Varaždinu, njih 80, u pratnji svojih nastavnika hodočasćem bl. Mariji Propetoga započeli su svoju novu školsku godinu. Ovime su im nastavnici željeli omogućiti da se s blaženicom upoznaju na izvoru njezina života i djelovanja. Neka im blaženica bude uzor i poticaj u odrastanju i mladenaštvu.

Djeca iz Kaštel Starog

Kad joj se razboljela kći Ivana, učiteljica Vesna Marušić iz Kaštel Starog utekla se u zagovor bl. Mariji Propetoga. Ivana je ozdravila, a zahvalna majka je organizirala

hodočasće u blaženičino svetište. Doprati-la je 70 djece iz Osnovne škole »Prof. Filip Lukas« u Kaštel Starom, uz sudjelovanje svoje kolegice učiteljice i djelatnice turističke agencije koje su se zainteresirale za hodočasće kad su čule njezino svjedočanstvo o razlogu hodočašća. Dječja vedrina, otvorenost i znatiželja posebice su se očitovali za njihova pohoda blaženičinu muzeju kada su sve radoznalo razgledavali i o svemu zapitkivali, nastojeći što više saznati o blaženici i što bolje shvatiti nju i njezine sestre koje i danas nastavljaju njezinu misiju.

Argentinci u svetištu

Svetište su pohodile i duhovne kćeri bl. Marije Propetoga iz Caserosa u Argentini sa skupinom hodočasnika, većinom umirovljenih djelatnika katoličke škole Krista Kralja, gdje sestre i danas djeluju. Argentinske je hodočasnike pratila s. M. Christina Orsillo.

Molitva majke Mariji Propetoga

Nisam se baš trudila upoznati
tvoja djela sva, žrtve tvoje sve,
Majko, Marijo Propetoga,
skoro slučajno pročitah
životopis tvoj, blaženice naša.

Isto tako na nagovor nekih
dođoh do tvoga rodnog mjesta,
dođoh do tvog svetišta.

Pomalo s osjećajem krivnje
zbog mlakosti za naše
velikane u Kristu
usudim se moliti te
za svoga sina Nikolu,
da mu pomogneš vratiti
duhovnu snagu za život.

I da njegovih troje djece
ne gledaju u očevim očima
strah, sumnju i nevjericu,
već čvrst pogled onoga
koji ih smjelo vodi kroz život.

Hvala, hvala!

Majka jednog branitelja

**TEBI MAJKO – glasilo Svetišta
bl. Marije Propetoga Isusa Petković**

Osnivač:

Općina Blato – Odbor za promicanje štovanja
bl. Marije Propetoga Isusa Petković

Izdavač:

Družba Kćeri Milosrđa TSR sv. Franje,
Mallinova 4, 10000 Zagreb

Glavna i odgovorna urednica:

s. M. Jasminka Gašparović

Pomoćnica glavne urednice i lektorica:

Katica Knezović

Uredničko vijeće:

M. Emila Barbarić
s. M. Vlatka Bratinščak
s. M. Mirjam Gadža
s. M. Jasminka Gašparović
Katica Knezović
s. M. Jelena Krilić
s. M. Fátima Kršlović
s. M. Terezija Kvetek
s. M. Silvana Milan
s. M. Nelija Pavlović
Teo Šeperović
s. M. Danijela Škoro
s. M. Angelina Tokić

Fotografije:

Arhiv Hrvatske provincije Krista Kralja i družbine vrhovne kuće u Rimu te sudionici događanja i privatne

Adresa uredništva i vicepostulature:

Radoševa glavica 16, 20340 Ploče-Stablina;
tel. 00 385 20 679 969
e-mail: vicepostulatura-glasilo@marijapropetog.hr

Oblikovanje, grafička priprema i tisak:

Tiskara Rotim i Market

Naklada: 1500 primjeraka

www.marijapropetog.hr/glasilo

Glasilo izlazi tromjesečno

Godišnja pretplata:

Republika Hrvatska 60 KN • BiH 15 KM • ostale europske zemlje 10 EUR • zrakoplovne pošiljke 20 USD ili kunaska protuvrijednost

Računi glasila: za pretplatu i priloge podrške u Hrvatskoj poštanskoj banci,

Kunski i devizni račun:

HR26 23900011100341407

BIC code: HPBZHR2X

Družba Kćeri Milosrđa TSR sv. Franje, Mallinova 4,
10 000 Zagreb, s naznakom: za glasilo

Blato

Kuća matica Družbe Kćeri Milosrđa
i Svetište bl. Marije Propetoga
Ulica 75., br. 5, 20271 Blato
tel. 020 852 800; fax 020 852 806
e-mail: kceri-milosrdja@blato.hr

www.marijapropetog.hr

»A ja vam kažem, sve ono što činimo
zadnjem siromahu, siroti, bolesniku
činimo Isusu Kristu
(usp. Mt 25, 36).

Srce koje ljubi snalazi se, stvara
da pomogne i da dadne drugome.«

bl. Marija Propetoga

Zaklada »Blažena Marija Petković«

i nadalje pomaže u školovanju srednjoškolaca i
studenata, djece iz siromašnijih obitelji, a potrebe su
iz dana u dan sve veće. Svjesni smo toga da nitko od
njih ne bi smio biti uskraćen u školovanju koje im
otvara vrata za osamostaljenje i pomaganje mlađoj
braći i sestrama, kao i u uzdržavanju obitelji.

Svjesni smo i toga da nikome u ova bremenita
vremena nije lako, ali ipak s pouzdanjem kucamo
na vaša vrata sa zamolbom da ne zaboravimo našu
braću i sestre u potrebi, posebice djecu koja se bez
školovanja ne mogu nadati boljoj budućnosti – tu im
nadu ne smijemo ugasiti.

Imajmo hrabrosti od onoga malo odvojiti za one koji
nemaju ni toliko. Bog vas blagoslovio!

Žiro račun: HR 68 2408002-1100022172

Devizni račun: HR 68 7030-1968319

Partner Banka d.d. Zagreb

Zaklada »Blažena Marija Petković«

Mallinova 4, 10000 Zagreb

tel. 01/46 77 609; faks 01/46 77 986

Štovanje bl. Marije Propetoga

Zahvaljujemo župnicima i župama koje smo nedavno
pohodili na zanimanju za bl. Mariju Propetoga:

fra Branimir Musa, župa Bezgrješnoga Začeca BDM,
Tihaljina, BiH

fra Tomislav Jelić, župa sv. Ivana Krstitelja, Ružići,
BiH

fra Mladen Marić, župa sv. Ante Padovanskoga,
Turjaci

fra Bone Bilić, župa sv. Mihaela Arkandela, Gradac
vlič. Marko Peulić, župa sv. Nikole Tavelića, Županja

vlič. Ivan Sakač, župa sv. Petra i Pavla, Petrijanec
vlič. Josip Ružman, župa bl. Alojzija Stepinca, Velika
Gorica

vlič. Božidar Cindori, župa bl. Alojzija Stepinca,
Bestovje

Radujemo se i novom susretu 14. prosinca s vjernicima
župe Mučeništva sv. Ivana Krstitelja u Županji.

**Rado se odazivamo na pozive u župe i zajednice
u kojima možemo posvjedočiti o vjernički uzor-
nu životu i djelovanju naše blaženice.**

»Učiteljica određena za dječja zabavišta ili obdaništa mora duboko osjećati uzvišenost misije koju joj je Gospodin dodijelio preko njezinih starješina, tj. da u srcu nevinih duša posije prvo sjeme kršćanskoga života.

Zato neka ljubi malene koje joj je poslušnost povjerila, ne samo ljudskom, osjećajnom nego i svrhunaravnom ljubavlju, imajući uvijek pred očima kao cilj njihovu dušu, koja je zbog svoje nevinosti bliža Isusu i koju on beskrajno nježno ljubi. Više nego učiteljicom, treba da se osjeća duhovnom majkom djece.

Neka ima velik duh požrtvornosti, mnogo strpljenja, veselo lice, dobro raspoloženje, najveću osjetljivost u oblikovanju malenih duša, imajući na umu da od ove prve izgradnje za mnoge od njih može ovisiti vjerski život.«

*bl. Marija Propetoga
(u Direktoriju Družbe Kćeri Milosrđa, br. 783)*